

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 8.000

Letna inozemstvo . . . » 13.000

Letna inozemstvo, USA dol. 15

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXX. - Štev. 36 (1519)

Gorica - četrtek, 14. septembra 1978 - Trst

Posamezna številka Lir 200

Na pravem mestu o pravem času

Objavljamo govor, ki ga je imel nadškof Peter Cocolin v goriški stolnici v četrtek 31. avgusta zvečer med zahvalno sv. mašo za izvolitev novega papeža.

Tisk, radio in televizija so v teh dneh dali mnogo poudarka bolj kot podobni novega papeža njegovi osebnosti. Mislim, da ste vsi že zadostno poučeni o njegovih lastnostih in čednostih, o njegovih pastirskih izkušnjah in o načinu reševanja različnih zadev, o občevarstvu z ljudmi.

Izid je kar se da pozitiven in mnenja se strinjajo do končne ugotovitve: pravi mož, postavljen na pravo mesto o pravem času. Z navdušenjem in zaupanjem je bil sprejet. Istotajso so bili ugodno sprejeti njegove jasni obraz, njegove prve besede, prve kretnje, čeprav omejene, vendar pomembne.

MOCNA OSEBNOST

Tudi iz svoje osebne izkušnje morem pripomniti to, kar sem že kdaj imel priložnost izraziti. Kar me je vedno globoko zadelo, je bila njegova notranjost, preudarnost kakor jo uči evangelij. Njegovi prvi posegi — se zdi — potrjujejo moje skromno mnenje.

Svojo čisto duhovnost je pridobil iz evangelija, pa tudi svoj način življenja in svoje pastirsko delovanje. Značilna je bila njegova ljubeznivost v občevarstvu z osebami, bil je poln umevanja in potrpežljivosti.

Nobenemu škofu ne manjka skrbi in trpljenja, a vsakokrat je napravila name globok vtis ona vedrina — včasih skoro vznemirljiva —, s katero je pripovedoval svoje izkušnje. Vse je osvetljeval z živim čutom zaupanja. Zdi se mi važno, da se ustavimo in popišemo kreposti nekdanjega beškega patriarha, ki bodo značilne tudi za vrhovnega poglavarja svete Cerkve.

Toda prek teh mojih cenitev ali cenitev vseh onih, ki so v teh dneh pisali ali govorili o njem, se odpira pred nami ono, kar nam predlaga sveta vera glede Petrovega naslednika. Ob tem se bo ustavilo naše kratko razmišljanje.

PETROV NASLEDNIK

Tista usta, iz katerih so izhajale prilike in najlepši govori, odrešujoča posredovanja, najbolj tolažljive molitve in besede, tista usta so nam dala zagotovilo, o katerem poroča evangelist Matej: »Ti si Peter Skala in na to skalo bom sezidal svojo Cerkve.« Tež svojih Cerkev, ki jo je ustanovil, ljubil, hranil, za katero je dal svoje življenje, je hotel zapustiti nekoga, v katerem bo On sam navzoč in bo za Cerkev vidni Pastir.

Te izredne besede in ta odločna Kristusova volja so zapisane z neizbrisnimi črkami v njegovem evangeliju. Zato je Peter nezdružljiva skala, temelj Cerkev, božji klicar, kateri ima ključne nebeskega kraljstva. Na trdnosti te skale Kristus nadaljuje gradnjo svoje Cerkve. Na njenem pričevanju nadaljuje svojo zgodovinsko pot, v njene roke je izročena vsa oblast in nebesa sama so podvržena njenim določbam na zemlji.

Vse to nam povzroča zmedo, a nas tudi gane in tolaži. V Petru naš vstali Zveličar živi in vodi svojo Cerkve, zagotavlja nam, da tudi v tem nadaljuje svojo navzočnost med nami vse dni do konca časov. On bo s svojo Cerkvijo za vedno kraj in znamenje zveličanja. Samo v luči vere moremo sprejeti to zagotovilo in ta Gospodov načrt.

Vsa Cerkev in skoro vse človeštvo sta se v teh zadnjih tednih vpraševala, kdo bo in kakšen bo novi papež, kakšne lastnosti naj bi imel, kakšna bo njegova usmeritev, kakšna bodo še pričakovanja sveta.

Izvolitev kardinala Albina Lucianija je vzbudila splošni pristanek in odobravanje, čeprav ni mogla manjkati pri tem tudi kakšna kritika in človeška sodba.

GORISKA CERKEV ZDRUŽENA Z NOVIM PAPEŽEM

Toda nočoj in v tej preprosti, a pomembni slovesnosti je naša Cerkve poklicana, da izpriča svojo vero. V tem smislu imajo

človeška upoštevanja in vrednotenje je postranski pomen, kajti njemu, ki je sprejel najvišjo službo božjemu ljudstvu, more Cerkev ponavljati: Blagor tebi, zakaj nisi bil človeški načrti, ki so ti dodelili to službo, ampak Oče, ki je v nebesih.

Tudi naša Cerkve gleda na papeža Janca Pavla I. s polnim zaupanjem in z gotovostjo, da bo na prvenstvo oblasti, ki mu je dana od Boga, odgovarjal s prvenstvom ljubezni, da bo kot papež prvi pričevalec in ljubitelj Cerkev in človeštva.

Oživimo znova očarujoči prizor, kako je Cerkev, slovesna in pretresljiva, sidro, v kateri znova slišimo Kristusa, kako zaupa novemu papežu vlogo Dobrega pastirja.

Medtem ko se v živi veri zahvaljujemo Gospodu, da je dal svoji Cerkvi tega poglavarja — ki je bil na poseben način blizu meni in naši škofiji —, dvignimo k Bogu našo prošnjo, da bi bil njegov pontifikat nov dokaz ljubezni, njegova učiteljska služba naj odgovarja sedanjim zahtevam Cerkev in njegovo poslanstvo pravičnosti in miru naj doseže vsa ljudstva na zemlji.

Srečen sem, da morem tudi v imenu vas, slovenski verniki, poslati svetemu očetu iskrene pozdrave, čestitke in želje za uspešno in blagoslovljeno delovanje za sveto Cerkve. Vem, da tudi vi molite zanj. Ta naša daritev in naše evharistično združenje naj nas najde znova povezane z vesoljno Cerkvijo in z Njim, ki se bo kakor na križu daroval kot žrtev za to, da se bo božje kraljestvo razširilo po vsem svetu.

● V romarski cerkvi Marije pod logom v Prekmurju so se 27. avgusta zbrali bolniki, invalidi, ostareli in onemogli iz vseh župnij lendavske dekanije. Mašno daritev je vodil dekan Lojze Kozar, romarjem pa je govoril škof Vekoslav Germič. Romarji niso prišli prosit za čudežna ozdravljenja. Obisk Marijinega svetišča, morda opravljen spoved, prejem bolniškega maziljenja, maša, pogostitev po srečanju, pozornost domačih ali prijateljev, ki so jih pripeljali k Mariji, jim je dalo novega poguma za vsakdanje poslanstvo.

Sv. oče vzpodbuja k molitvi za Bližnji vzhod

Kar dvakrat v enem tednu, v sredo 6. septembra pri splošni avdienci in v nedeljo 10. septembra pri popoldanskem nagovoru s balkona svojega stanovanja je sv. oče Janez Pavel I. pozval navzoče k molitvi za rešitev krize na Bližnjem vzhodu.

V sredo je dejal: »Danes se je v Camp Davidu pričelo važno srečanje med predstavnikoma Egipta, Izraela in Severne Amerike, na katerem naj bi se našla rešitev za spor na Bližnjem vzhodu, kjer se preliva kri že nad 30 let in je ta spor povzročil že toliko žrtev ter trpljenja tako med Arabci kot Izraelci in se je kot nalezljiva bolezen raztegnil še na sosednje dežele. Molimo, da bi razgovori v Camp Davidu odprli pot za pravičen in popoln mir; pravičen, ki bi zadovoljil vse strani; popoln, ki ne bi pustil nerešenega nobenega vprašanja; probleme Palestine, varnosti Izraela, svetega mesta Jeruzalema.«

V nedeljo se je sv. oče povrnil na sestanku v Camp Davidu, »kjer se predsednik Carter, Sadat in Begin razgovarjajo o miru na Bližnjem vzhodu. Vsi ljudje, zlasti revni, ki v zmešnjavah in vojnah največ trpijo, imajo potrebo po miru. Zelo prijetno me je prevzelo dejstvo, da so vsi trije predsedniki izrazili svoje zaupanje v Gospoda z molitvijo. Sadatovi bratje po veri imajo pogovor, ki pravi: »V črni noči je črna skala in na skali majhna mravlja, a Bog jo vidi.« Carter, goreč kristjan, bere v evangeliju: »Trkajte in se vam bo odprlo, prosite in se vam bo dalo. Ne en las vam ne bo padel z glave brez volje vašega očeta.« In Begin se spominja, da se je judovski narod v

Jesenska pomlad na Koroškem

Mislim, da bi tako lahko naslovil proslave ob 30-letnici »Našega tednika«, ki so bile v soboto in nedeljo, 9. in 10. septembra. Koroški slovenski človek se je kot prebudil iz neke zimske omotice in veselo pogledal v življenje okrog sebe in tudi v preteklost; istočasno je tudi hotel odgrniti prihodnost, da vidi, kaj se za njenim zastorom skriva.

SLAVNOSTNA SEJA V SEKIRI

Začelo se je v soboto 9. septembra v hotelu »Korotan« v Sekiri ob Vrbskem jezeru. Tja je Narodni svet koroških Slovencev sklical slavnostno sejo, ki je bil nje namen, da dobijo javno priznanje nekateri slovenski in nemški kulturni delavci, ki so posebej zaslužni za slovensko stvar na Koroškem. Na seji se je zbralo kakih 50 povabljenih oseb. Povečini so bili Korošci, a so prišli tudi iz Slovenije in iz Italije. Med častnikarji je bil navzoč tudi urednik Katoliškega glasa.

Sejo je začel predsednik NSKS dr. Matjež Grile s pozdravi navzočim; posebej je omenil dr. Hartmana kot zastopnika Zveze slovenskih kulturnih organizacij iz Ljubljane, Petra Zupanciča, jugoslovanskega konzula v Celovcu, dr. Damijana Paulina, člana Slovenske skupnosti iz Gorice in Lovra Kassa, predsednika Krščanske kulturne zveze na Koroškem.

Za pozdravi je dr. Grile imel uvodni govor v sobotno srečanje. Spregovoril je v slovenščini in nato v nemščini, ker so bili navzoči tudi nekateri nemško govoreči Avstrijci. V obeh nagovorih je razvil nekaj misli o važnejših koroških problemih. Poudaril je vlogo »Našega tednika« kot informacijskega glasila posebno za ljudi na podeželju. Potem je prešel na dvojezične šole in posebno na otroške vrtce. Pouk v teh slednjih, je poudaril govornik, bi moral izhajati iz jezika, ki ga otrok govori doma v družini. Na žalost pa obstaja samo en tak otroški vrtec na Koroškem in sicer v St. Jakobu, vodijo pa ga šolske sestre. Zatem je prešel na po-

litična vprašanja. Potrdil je razloge, zakaj odklanjajo manjšinsko zakonodajo dunajske vlade iz leta 1976, čeprav so zmeraj pripravljani na razgovore, če bodo ti izhajali iz osnove, da se Slovincem priznajo pravice, ki jim grejo. Zaključil je z mislijo na gospodarsko stanje na južnem Koroškem, ki je slabše kot v ostalih predelih dežele. Zato bi bilo zelo pametno, če bi koroške oblasti sprejele sodelovanje sosednje Slovenije pri ustanavljanju industrijskih obratov na južnem Koroškem, kot se je o tem že govorilo. Avstrijska vlada pa naj ne pozabi, da se danes narodne manjšine povsod v Evropi prebujajo in zahtevajo svoje pravice. Zato imajo tudi koroški Slovenci zmeraj več opore ne samo v Sloveniji, temveč tudi v evropskem prostoru ter tudi v raznih ustanovah Združenih narodov (UNESCO), je zaključil dr. Grile.

Po končanem nagovoru je sledilo nagrajevanje zaslužnih oseb. Nagradili so 20 oseb, čeprav je govornik omenil, da bi morali pravzaprav podeliti tako priznanje slehernemu zavednemu koroškemu Slovincu: zaradi tega so podeljena priznanja predvsem simbolična in naj veljajo tudi za tiste, ki jih niso dobili. Med nagradenci je bil prvi dr. Joško Tischler, prvi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev in ustanovitelj »Našega tednika« ter prvi ravnatelj slovenske gimnazije v Celovcu. Za njim so jih dobili še dr. Pavel Apovnik, nosilec Enotne liste pri zadnjih deželnih volitvah na Koroškem, Milka Hartman, pesnica, dr. Janez Hornböck, župnik in tajnik Celovške Mohorjeve družbe, šolska sestra Gonzaga Kobentar, voditeljica gospodinjstva šole v St. Rupertu, bivši župan občine Blato Mirko Kumer, župnik Vauti iz Sel in še drugi zaslužni Korošci. Izven Koroške so dobili odlikovanje župnik Marij Gariup iz Ukevi, dr. Drago Legiša, urednik »Novega lista« ter bivši generalni konzul v Celovcu dr. Bojan Lubej. Priznanje so dobili tudi trije avstrijski Nemci, ki so pokazali posebno zavzetost za pravice koroških Slovencev in sicer prof. Robert Saxer, dr. Kurt Skalnik in Ulrik Trinks, evangeličanski pastor. Ob zaključku je predsedujoči prebral čestitke, ki jih je »Našemu tedniku« poslal predsednik avstrijske republike dr. Kirschlager.

Sledila je zakuska v istem hotelu, kjer se je nadaljeval prijateljski razgovor in so se utrdila poznanstva.

JUBILEJNA ŠTEVILKA »NAŠEGA TEDNIKA«

Ob srečanju v »Korotanu« so navzočim poklonili tudi jubilejno številko »Našega tednika«. Ta je tako važna, da je prav, če o njej kaj več povemo.

Predvsem to, da gre za pravi velik zbornik, ki šteje sto strani velikega formata. Gotovo bo ostala ta številka NT trajen vir za razne informacije, tako zelo je bogata. Saj so v njej zbrani načelni članki, med katerimi ima posebno vrednost uvodnik o pomenu manjšinskega tiska, razgovor z Mitjem Ribičičem, predsednikom SZDL ter zgodovinsko pričevanje prof. J. Tischlerja. Seveda bi morali omeniti še toliko drugih, saj so vsi članki vsak po svoje zanimivi in važni. Z zbornikom so segli na vse slovenske pokrajine. Najdemo namreč poročila o vseh slovenskih občinah v zamejstvu in v Sloveniji in seveda na Koroškem samem. S kratko besedo: gre za zelo bogato publikacijo, ki znatno presega okvire jubileja samega.

Iz uvodnika izhaja, da je »Naš tednik« glasilo NSKS in kot tak je politični časopis. »Bralcem mora širiti mnenje NSKS in tolmačiti tudi mnenje druge osrednje narodopolitične organizacije, Zveze slovenskih organizacij na Koroškem. Dolžnost NT je, da na političnem področju dosledno podpira osrednje politično vodstvo in za zagotovitev svobodnega razvoja slovenske narodne skupnosti na po-

dlagi avstrijske ustave in državne pogodbe iz leta 1955,« piše v uvodniku.

Ker je med bralci vstala kritika, da je »Naš tednik« zadnji čas »levičarsko« usmerjen, dr. Grile odgovarja takole: »Narodni svet koroških Slovencev je vzpostavil dobre stike z državo matičnega naroda, kar je nujno potrebno in odločilno za razvoj manjšine. Naravnost banalna je zato trditev, da smo zato zabredli v »komunistične vode«. Narodni svet koroških Slovencev sloni slej ko prej na krščanskem svetovnem nazoru, četudi je odprt za vsakogar, kateremu je obstoj in razvoj koroških Slovencev pri srcu.«

Mitja Ribičič se v svojem intervjuju prav tako dotika odnosa »Matična domovina — Koroška«. Izjavil je med drugim: »Predstavniki osrednjih koroških manjšinskih organizacij ste se lahko v številnih razgovorih z našo Socialistično zvezo delovnega ljudstva prepričali, da vam nihče in nikdar ni vsiljeval niti naših modelov, niti naših stališč, spoštovali pa smo vašo stališča kot suvereno pravico vas samih in vaših organizacij... Tudi vnaprej ne bomo eksportirali ideologije, pač pa vse bolj širili možnosti za politično, gospodarsko in kulturno sodelovanje na vseh narodnostno mešanih obmejnih predelih naše republike.«

Ob jubilejni številki »Našega tednika« je poslal svoje pozdrave in čestitke tudi naš deželni svetovalec dr. Drago Stoka. »Časi za koroške Slovence niso najbolj rožnati — pravi dr. Stoka —, vendar je slovenski tednik jamstvo za vsakogar, ki slovensko čuti in govori. »Našemu tedniku« želim, da bi tudi v bodoče bil neomajen glasnik pravic slovenskega naroda na Koroškem ter odločen v boju, ki so neminljive. Te pa so narodnost, demokracija, pluralizem, svoboda ter mirno sožitje med vsemi narodi.«

LJUDSKO SLAVJE V GLOBASNICI

Naslednji dan, v nedeljo 10. septembra, se je slavje »Našega tednika« preneslo v Globasnico pod Peco, kjer so postavili ogromen šotor, v katerem je bilo do 1200 sedežev.

Svečanosti so se začele ob 11. uri z odprtjem razstave fotografij in zamejskega tiska, godba na pihala iz Slovenskih Kojnic pa je ustvarila slavnostno razpoloženje. Nato so igrali od 11.30 do 14.30 moderni zabavni ansambel »Aufauf« z Dunaja, narodno zabavni ansambel TAIMS z Opčin pri Trstu ter »Kvartet studio« iz Zagreba.

Ob 14.30 se je ob veliki udeležbi Slovencev z vseh delov Koroške, gostov iz ostalega zamejstva ter matične domovine pričela slavnostna akademija. Poleg govornika dr. Matevža Grila je nastopilo kar 16 raznih skupin. Sledila je prosta zabava, pri kateri so za ples igrali ansambli »Alpski kvintet«, TAIMS in »Kvartet studio«.

Dr. Matevž Grile je povedal več trpkih resnic: da se mora Slovenec v Avstriji že v rani mladosti spoprijeti z dejstvom, da živi v podrejenem položaju, kar je podkreplil s konkretnimi primeri; zastavljanje slovenskih otrok se prične že v predšolski dobi, saj ti nimajo možnosti, da bi hodili v slovenske vrtce. To zastavljanje se nadaljuje v osnovni šoli, kjer je za učenje slovenskega jezika potrebna posebna prijava, kar mnoge socialno podrejene starše odvrne od prijave k slovenskemu pouku. Tudi gospodarski položaj naše manjšine je slab, saj slovenski ljudje ne najdejo dela doma, študentje pa ne zaposlitve v domačih krajih. Ker so se vse tri vodilne avstrijske stranke v celoti obrnile proti Slovincem, je nujno, da pri prihodnjih volitvah koroški Slovenci samostojno nastopijo. Do mirnega in enakopravnega sožitja na Koroškem bo prišlo le, če se bo manjšinsko vprašanje reševalo le v soglasju s slovensko manjšino, ne pa mimo nje ali celo zoper njo.

Pred svetim Sindonom

(MEDITACIJA)

1. Stojim pred svetim Sindonom, to skrivnostno relikvijo, ki postaja v teh časih predmet zanimanja milijonov vernih in nevernih. V mistični tihoi velike turinske stolnice se sliši samo za nas pred oltarjem jasna, nevsiljiva duhovnikova beseda: »To je sveti Sindon. Odmislite si velik okvir tega mrtvaškega platna, naj vas ne motijo veliki obrobnji zašitki, žalostni spomin na ogenj izpred 400 let; skušajte vsi osredotočiti vaš pogled na podobo človeka, ki je bil bičan, kronan, križan, preboden na rokah in nogah ter ob desni bočni strani, kakor je v evangeliju pretresljivo zapisano o našem Gospodu Jezusu Kristusu.

Ta podoba ni delo ročnega slikarja, tu je vsak dvom izključen.

Ta podoba ni navaden odtis telesa, ki je bilo v to platno zavito nekaj nad 24 ur.

Ta podoba ni izredna povečana fotografija izpred skoro 2000 let; kdo bi na to v onih časih sploh mislil!

Svicar dr. Max Frei iz Züricha pravi: »Ta mrtvaški prt je po naših raziskavah tisto platno, ki je bilo v Pilatovih časih v Jeruzalemu, pozneje v Carigradu, v Franciji in je sedaj 400 let v Turinu.«

Amerikanec John Jackson v Pasadeni pa trdi: »Ta čudovita, čeprav obledela podoba je delo neznane tehnike, je fotografija brez fotografa, je po naših raziskavah tridimenzionalna slika, ki jo je v to platno vtisnila izredna sila, izredna svetloba v tisočinki sekunde ali še manj.«

2. Ko bodo letos 7. in 8. oktobra znanstveniki vsega sveta zopet raziskovali to okrog 1945 let staro skrivnostno relikvijo, ko bo svet pričakoval ali celo čakal njihovo dokončno izjavo, pozitivno ali negativno, ostane za vernega človeka sveti Sindon, kar je vedno bil:

— skrivnostna relikvija, ki nas spominja na največjo ljubezen do Kristusa, na njegovo prelito kri za vse nas;

— sveti predmet, prepričljiva podoba za nas umrlega Odrašenika, ki je postal za vse vir nadnaravnega življenja;

— obraz Njega, ki ga srečujemo v bratih-bohnikih v Cottolengu, v veselji mladini, ki jo gledam po Don Boskovih dvoriščih v bližini, v plemenitih turinskih prostovoljcih vsake starosti, ki sprejemajo romarje pred stolnico kakor bratje, polni duha Njega, ki je za vse božje ljudstvo Pot, Resnica in Življenje.

3. Ko bodo znanstveniki enkrat dokončno raziskali turinsko relikvijo, verjetno uradna Cerkev ne bo nikoli dala svoje izjave. Za Cerkev in vse verne ostane ta predmet samo relikvija, ki je verni za verovanje ne potrebujemo; mi smo sprejeli dogmo vstajenja iz evangelija, vsekakor pa nas turinski prt spodbuja, v veri navdušuje, nam zelo pomaga v apostolatlu za mladinimi in nevernimi. Kako zanimivo se sliši, da se za ta izredni zgodovinski predmet bolj zanimajo neverniki kakor verni znanstveniki. Je že tako: čudoviti obraz Jezusov, ki ga vidiš po vsem velemestu, zbujajo pozornost, privlačuje; to lep obraz, tako lep, da je z besedo neizrazen. Pokaži nam svoj obraz, Gospod (Ps. 66,2). Kakor se laže priporočamo sv. Jožefu Cottolengu in sv. Janezu Bosku in sv. Jožefu Cafassu pred njihovimi oltarji v Turinu, tako vsi laže priznavamo svojo človeško revščino in tudi hvaležnost pred to podobo tako umorjenega kakor je bil umorjen naš Odrašenik.

Romarji in turisti, ki prihajajo v Turin iz daljnih krajev, poznajo to velemesto po Fiatovih tovarnah, po velikih zavodih za mladino in po znanih bolnišnicah. Komaj sedaj smo zvedeli, da v Turinu izredno prizadeto deluje že nad sto let stara bratovščina, kongregacija sv. Sindona. Po zaslugi te staroslavne karitativne cerkvene ustanove je v Turinu cela vrsta človekoljubnih ustanov manjšega obsega.

Člani te kongregacije znajo še danes uspešno vplivati na mlade idealne Turinčane, ki jih vidimo v teh dneh v polnem delu v stolnici, pred stolnico in predvsem v turinskem semenišču, kjer je pripravljena izredno velika zgodovinska razstava o svetem Sindonu.

Preseneča tudi novica, da je v soboto 9. septembra prišla peš večja skupina fantov iz Milana v Turin. Ko so po dveh dnevih prikoračili na trg pred stolnico, so se postavili v vrsto in čakali dobri dve uri na vstop v stolnico pred sveti Sindon. Tako so ti mladi hoteli počastiti enako peš-potovanje sv. Karla Boromejskega, ki je prav 9. septembra leta 1578 prišel v Turin, da se je tu zahvalil Bogu pred sv. Sindonom za rešitev Milana pred kugo.

Ko človek sliši takšno novico, se more le vzradostiti, ker je poleg vsega slabega danes na svetu tudi veliko dobrega, le

da ga premalo vidimo, premalo o dobrem govorimo, ker vsa občevalna sredstva vsak dan poročajo samo ali največ o slabem. Ti mladi ljudje, ki jih je vsaj nekaj v prav vsaki še tako majhni župniji, so upanje in zarja novih časov, so upanje novih generacij.

Že veliki papež Pij XII. je napovedal, da čakajo Cerkev kljub preizkušnjem novi sončni časi in to upanje je nova poštna mladina v vsakem kraju, čeprav v apostolskem razmerju 12 proti 100! To se vidi sedaj v Turinu, kjer mladi tako nesebično sodelujejo na večtedenskem prazniku v čast našega Odrašenika.

Sklep: Ko mine 8. oktober in bo srebrni sarkofag zopet desetletja hranil v sebi sveti Sindon, ta vsekrščanski zaklad za bodočo generacije, naj žrtve in molitve in dobra dela teh dni rosijo nad Turin in ves širni svet božje usmiljenje in božje odpuščenje.

Jezik - neugnano zlo

V svoji 31. številki je letos »Katoliški glas« objavil razmišljanje o župnijskih »čenačah«. Temu bi dodali razmišljanje, kako dejansko škodujejo božjemu ljudstvu preveč pogostne in neosnovane kritike na račun duhovnikov in redovnikov po naših družinah. Klepetati in zabavljati čez duhovnike je že prišlo nekako v modo in navado. Če v zadnjih letih tako upadajo na Zahodu in zlasti pri nas duhovniški poklici in celo odpadajo tisti, ki so že delali v Gospodovem vinogradu, je temu krivo tudi to, ker katoličani brez prestanka po družinah le preveč kritizirajo vsako opravilo duhovnika. Zato imajo pred Cerkvijo in narodom veliko odgovornost.

Tega mnenja je vodja urada za poklice v mestu Melbourne (Avstralija) p. Kevin Dillon. O tem se je še bolj prepričal, ko je pet tednov potoval po Ameriki, kjer je ugotovil, da se v zadnjih letih, pod vplivom materialističnega gledanja na življenje, po katoliških družinah v razgovorih vedno bolj napadajo duhovniki in redovniki, ki so v službi božjega ljudstva. To stanje postaja vedno bolj pohujšljivo za mlajši rod in krivično do oseb, do katerih bi morali imeti več spoštovanja in hvaležnosti, tudi če imajo svoje napake kot vsi ljudje. Zaradi tega dobivajo mladi katoličani izkrivljeno podobo o duhovniškem in redovniškem življenju. Mlad človek, tudi če sliši božji klic, ako ni pogumen, ne bo čutil privlačnosti do stanu, o katerem čuje le prebogost v domači hiši stalno kritiko. Omenjeni pater še pravi, da to neprestano obsojanje nima opravičila, ker so te kritike le v majhni meri upravičene.

Katoličani bi se morali zavedati, da so tudi duhovniki otroci tega časa in živijo pod vplivom sedanjega sveta. Zato bi bilo prav in pošteno in še bolj koristno, da bi spregovorili o napakah, ki jih opažajo na

Človekoljubna ustanova

Bilo je 24. junija 1859. V bitki pri Solferinu v Lombardiji so pustili Francozi in Avstrijci na bojišču 40.000 mrtvih in ranjenih. Zenevski gospodarstvenik Henry Dunant je bil globoko prizadet spričo trpljenja ranjenih, ki so klicali na pomoč, in vojakov, ki so umirali zaradi izkrvavitve, in vseh tistih — ne oziraje se kakšno uniformo so nosili —, ki jih je vrgla vojna vsepovsod in so sedaj na bojišču bili prepuščeni sami sebi.

V njem je tedaj zrasla svojstvena ideja. Okrog Dunanta se je kmalu zbrala skupina drugih štirih oseb: general Henry Daffour, Gustav Moynier in zdravnik Louis Appia in Theodor Mounoir. Leta 1863 so ustanovili mednarodni odbor za pomoč, ki si je kasneje nadel ime mednarodni odbor Rdečega križa.

Leto kasneje je ta odbor organiziral v Zenevi poseben sestanek, na katerem je prišlo do odobritve ženevske konvencije. Vsaka država se je obvezala s posebno pogodbo, da bo smatrala ranjene in tiste, ki jih zdravijo, za nevtralne osebe.

Predlagali so tudi zastavo, ki naj bi plapolala kot prapor miru med vsemi, ki se bojujejo: rdeči križ na belem polju, kar so barve švicarske zvezne zastave, postavljene v drugačnem vrstnem redu. Danes je 122 držav, ki imajo svoj narodni Rdeči križ. Islamske države so sprejele za znak rdeči polmesec; Iran je sprejel povsem svojsko znamenje: rdečega leva in rdeče sonce — toda ideal ostaja enak za vse.

Vse ustanove Rdečega križa so povezane

Patriarh Albino Luciani danes papež o komunistih

Italijansko javnost je lansko leto precej vznemirjalo javno objavljeno dopisovanje med glavnim tajnikom italijanske komunistične stranke (Pci) Berlinguerjem ter msgr. Bettazzijem, škofom iz mesta Ivrea. Slo je v bistvu za vprašanje o članstvu katoličanov v komunistični stranki. Zadevo so precej razpihnili levičarski listi, povzeli pa razni levičarski, socialistični in podobnih vrst »kristjani«, ki so v njej videli znova priložnost, eno izmed redkih, da pridejo, v javnosti skoraj že pozabljeni, v središče pozornosti in do politične teže.

K izmenjavi pism med Berlinguerjem in msgr. Bettazzijem je zavzel stališče tudi beneški patriarh in kardinal Albino Luciani, sedanji papež Janez Pavel I. Njegov spis je izšel v obzorniku »Prospettive nel mondo«, september-oktober 1977. Ob

njegovem izvajanju nam je jasno, zakaj ga je levičarski poročevalski stroj ob izvolitvi za papeža označil kot »zmerno desničarskega«. Takole pravi:

Bilo je nekaj naravnega, da je pismo Berlinguerja škofu iz Ivree, objavljeno v časopisju, dospelo tudi v dvorano sinode škofov. »Pazite!« — mi je rekel tedaj mimo grede ob srečanju neki poljski škof — »poteza je že klasična. Mi jo že dobro poznamo: naredijo vse, da bi razdvojili enotnost škofov. Če pride med njimi le do majhne vrzeli, se vanjo vključijo in jo skušajo razširiti v razpoko. Vi, italijanski škofje, ste takim poizkusom najbolj izpostavljeni: o vas širijo prepričanje, da ste predkonecilski in proti sami zgodovini. Naj se eden izmed vas samo nekoliko oddalji od drugih, naglasi svoje spoštovanje, dasi s pridržkom, tudi do drugače mislečih, tudi do komunistične stranke, takoj se bodo razlile nanj prek tistega tiska vse simpatije »demokratskih katoličanov«, »kristjanov za socializem« in vseh, ki prebirajo levičarske liste. Poljski škofje smo nasproti takšni taktiki postavili železno trdnost.«

Tako poljski škof. Name pa so v omenjenem pismu naredile vtis zlasti naslednje stvari:

Prvič, poudarja se drugi člen v pravih komunističnih strankah, skriva pa peti. Drugi člen dopušča namreč, da se v komunistično stranko včlanijo državljani ne glede na »raso, veroizpoved in filozofsko prepričanje«. Peti člen pa obvezuje vse vpisane, da izpovedujejo »marksizem-leninizem«.

Drugič, postavlja se nasprotje: na eni strani komunistična stranka kot jagnje s svojo politiko razumevanja in sodelovanja; na drugi pa volkovi t.j. katoličani preteklosti, zagnani v »pridiganje najbolj razvpitega protikomunizma«. Toda med te »volkove«, kot tudi jaz občutim, ne sodi angelska osebnost papeža Pija XII.

Tretjič, rotijo se nasproti temu na svetniško osebnost Janeza XXIII. In, kot je že navada, se navaja okrožnica Pacem in terris glede dialoga, toda izpuščajo se po navadi naslednji stavki okrožnice v zvezi z istim dialogom: »... Naj bodo naši sinovi v teh odnosih budni, da bodo sami s seboj v soglasju, zato da ne bodo nikoli delali kompromisov glede stvari, ki zadevajo vero in pravost« (št. 54). »Taka odločitev (glede odnosov z nekatoličani) se nanaša v prvi vrsti na one, ki živijo in delajo v posebnih okoliščinah takega sožitja... vendar pa zmeraj v skladu z načeli naravnega prava, v skladu s socialnim naukom Cerkev in z navodili cerkvenih oblasti« (št. 55).

Četrtič, na pismo msgr. Bettazzija je bil že poslan osebni odgovor. Zakaj se sedaj objavlja še javno po tisku?

Petič, zatrdjuje se, da Pci priznava svobodo zasebnikom in Cerkvi. Res, toda s težko omejitvijo: »... znotraj posameznih šolskih in dobrodelnih organizacij«. Kot da bi se reklo: Svoboda v šoli, toda ne šole same. Mi pa kot katoličani in državljani terjamo eno in drugo.

Na kaj je skrčena, nadalje, tudi današnja šolska svoboda, vidimo na nemaloolah vsi.

V času fašizma se je govorilo: Razlika med fašisti in sovjeti je v tem, da ti sovjeti od petih krav vzamejo štiri. Fašisti ti pustijo vse, vendar ti hodijo molst vseh pet.

Bojim se, da lahko nekaj podobnega rečem tudi danes: sovjetski komunisti ti vzamejo skoraj vse pravice; italijanski ti jih v besedah pustijo vse, njih dejanja pa so drugačna.

Kardinal Višinski bo obiskal Nemčijo

Na povabilo predsednika nemške škofovske konference kardinala Höffnerja bo obiskal v dneh od 20. do 25. septembra Zvezo republiko Nemčijo primas Poljske kardinal Stefan Višinski. Z njim bodo tudi krakovski nadškof kardinal Wojtyła, škof iz Sčecina (Stettina) Stroba in škof Vladislav Rubin, ki je glavni tajnik sinode škofov v Rimu.

Obisk poljskih škofov naj bi bil povračilo za obiske, ki so jih umrli kardinal Döpfner, sedanji predsednik kardinal Jožef Höffner in drugi nemški škofje že naredili na Poljskem. »Tako se bodo medsebojni stiki med poljsko in nemško škofovsko konferenco — se glasi izjava nemških škofov — ki so nastali predvsem med drugim vaticanskim cerkvenim zborom, razvijali v dobro krajevnih Cerkev, narodov in vesoljne Cerkev.«

OD TEDNA DO TEDNA

■ Svedski kralj Karl XVI. Gustav je prišel skupaj s svojo ženo Silvijo na petdnevni obisk v Jugoslavijo, kamor ga je povabil Tito. Ta je preteklo nedeljo zaključil svoje desetdnevno bivanje v Sloveniji, se nato spotoma ustavil v svojem rojstnem kraju Kumrovcu, nato pa odpoval v Zagreb, kjer je osebno sprejel kraljevska gosta pred vilo »Zagorje«.

■ Senator Edward Kennedy je v Moskvi zaključil svoje šestdnevno bivanje v Sovjetski zvezi. Sestal se je tudi s predsednikom SZ Brežnjevem, s katerim se je razgovarjal dve uri. Predstavniku sovjetske časopisne agencije TASS je dejal, »da so odnosi med ZDA in SZ trenutno težavni, vendar je vedno moč storiti korake za boljše razumevanje stališč obeh držav.«

■ Slabo je končal Willy Stoll, eden od treh teroristov, ki so bili vpleteni v umor predsednika nemških industrijcev Schleyerja. V kitajski restavraciji v Düsseldorfu ga je spoznala neka ženska in takoj opozorila na polico. Ko je Stoll videl, da je razkrinkan, je potegnil za pištolo, a policija je bila hitrejša ter ga ubila.

■ Iranska vlada je oklicala v glavnem mestu Teheranu ter v enajstih drugih mestih obsedno stanje. K temu so jo prisilile množične demonstracije. Na trgu Jaleh v Teheranu, kjer se je zbralo na javnem protestnem shodu več sto tisoč ljudi, je policija poskusila množico razgnati najprej s solzivcem, nato pa se je poslužila še strelnega orožja. Pri tem je bilo ubitih nad 250 oseb.

■ Rodezijski gverilci iz skupine, ki jo vodi Joshua Nkomo, so sestrelili rodezijsko letalo. Pri tem so se poslužili ročne rakete zemlja-zrak sovjetske izdelave. Nesrečo je preživel 18 potnikov, toda ko so jih zajeli gverilci, so pobili od njih še deset oseb.



Dva dni se je mudil v Španiji italijanski ministrski predsednik Andreotti. Pogovarjal se je s španskim ministrskim predsednikom Suárezom, ki je nekaj ur nato odpoval na obisk na Kubo. Pogovori med obema državnikoma so bili posvečeni predvsem vstopu Španije v Evropsko gospodarsko skupnost, govora pa je bilo tudi o povezavi z arabskim svetom in deželami Latinske Amerike, s katerimi je Španija zelo povezana. Andreottija je sprejel tudi kralj Juan Carlos I., Andreotti pa je obiskal tudi Cortes, t.j. španski parlament. Za Andreottijem je prišel na osebni obisk v Španijo še predsednik italijanskega parlamenta Fanfani. Tudi njega je sprejel španski kralj, Fanfani pa se je v Madridu pogovarjal s predsednikom Cortesa De Miranda

Delegacija poljskih škofov se bo 21. septembra udeležila zasedanja nemške škofij-ske konference v Fuldi. Nato bo obiskala Mainz, München in bivše koncentracijsko taborišče v Dachau. Srečanje s Poljaki, ki živijo v Nemčiji bo 23. septembra v Kölnu. Tam se bo obisk poljskih škofov tudi zaključil s slovesno službo božjo v nedeljo 24. septembra v kölnski stolnici. Tajnik nemške škofovske konference dr. Homeyer je obisk delegacije poljskih škofov označil za »zgodovinski dogodek. Kajti Poljsko in Nemčijo veže tragična in boleča preteklost. Rane se še niso zacelile. Toda mnogi na obeh straneh se trudijo za medsebojno razumevanje in spravo. Tudi Cerkvi obeh narodov sta k temu gotovo veliko doprinesli. To delo se mora v prihodnosti še nadaljevati. Zato bomo kardinala sprejeli z odprtimi srci.«

Prijatelju Bernardu v spomin

Za človeka nerazumljivo se sučejo človeške usode. To bi lahko potrdili ob nenadnem odhodu Bernarda Spacapana, pokojnega župnika. V dijaških letih in še pozneje ga je bilo samo zdravje, življenjska energija in optimizem. Pa je prišla banalna nesreča, pes, ki mu je prekrizal pot, da je padel z motorčkom. Življenje so mu takrat rešili, pravega zdravja pa ni bilo nikoli več.

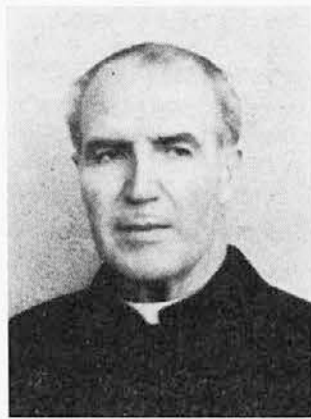
Se se je trudil, da bi vodil veliko in zamotano podgorsko župnijo vendar, ko je uvidel, da ne more več, je zaprosil za Jamlje, ki so manjše in manj zahtevne. Toda bolezen v nogah ni popustila. Vse bolnice, vsi zdravniki, vsa zdravila so ostala brez pravega uspeha. Zaradi tega je pred dvema letoma izpregel in se umaknil v Gorico, da tu v miru preživi ostali del življenja. Vsi smo računali, da bo to še dolgo. Saj je tako rad živel in bi še tako zelo rad delal. »Oh, kako rad bi ti pomagal,« mi je velikokrat ponavljal.

Pomagati je začel tako, da je prevzel ob nedeljah prvo mašo v stolnici. Se v nedeljo 3. septembra je med mašo z velikim navdušenjem pridigal o novem sv. očetu. Vsi smo bili veseli, on še najbolj v prepričanju, da gre na boljše. Preteklo nedeljo 10. septembra ni maševal v stolnici, ker se je čutil trdnega zaradi dolge poti, ki jo je napravil prejšnji dan. »Pa prihodnjo nedeljo,« sem mu odvrnil. Toda že naslednji dan, v ponedeljek 11. septembra, je nenapovedano odšel na večno mašo v nebesa.

Pokojni g. Bernard je bil doma iz Mirna. Tam se je rodil dne 16. oktobra 1911 v hiši skromnega mirnenskega kamnarja. Ker je bil brijten pobič, so ga starši in pripravljane župnika Oskarja Pahorja poslali v Gorico v malo semenišče. Tu je prišel v zelo številan razred, v katerem je bilo več zelo nadarjenih dijakov, med njimi dr. Alfonz Čuk, dr. Ettore Fabbro, prof. Mirko Filej, pok. Tone Breko, Stefan Cek. Ko sem kot boječ prvošolček prišel v zavod, sem na te takratne četrtošolce gledal z velikim spoštovanjem, ker so bili zame veliki po znanju in po postavi. Bernard je spadal med najbolj nadarjene in najbolj marljive. Ker mu šolski predmeti niso delali težav, se je bavil z mnogim drugim učenjem. Pridružil se je mladinskemu gibanju, študiral vzhodno vprašanje, zelo rad hodil in planine.

Po končani gimnaziji je opravil bogoslovje v Gorici in bil posvečen dne 22. maja 1937. Novo mašo je imel v Mirnu. Takoj potem je bil poslan za župnika v Brestovico na Krasu. Istočasno je upravljal tudi Jamlje, ki tedaj niso imele svojega župnika. V Brestovici je takoj začel s širokopoteznim delom v cerkvi in izven cerkve. Posebno se je zavzel za petje, ker je sam bil dober pevec. Dela mu ni manjkalo, saj je upravljal tudi Sela na Krasu. K njemu so se preselili še starši in sestra, tako da je v Brestovici zaživel tudi v župnišču, ker so bili vsi zelo postrežljivi in prijazni.

Zadnjo vojno je preživel v Brestovici in delil z domačini vse bridkosti, ki so se takrat razlile čez Kras in ostalo našo deželo. Rešil je pred Nemci tega in onega, ker je znal nemški. Ob prvi čistki v septembru 1943 se je rešil pred Nemci čisto po naključju, ker se je z domačini zašel v staro italijansko kaverno, dočim so ga SS iskali, ker so pri Selah doživeli hud napad partizanov. Župnik bi bil takrat plačal, pa ga niso dobili. Med vojno nisi vedel, kdaj si se komu zameril. Tudi g. Bernard se je moral komu zameriti, kajti ob razmejitvi 1947 se je rajši umak-



nil v Jamlje kot pa da bi ostal v Brestovici onkraj nove državne meje.

Življenje v Jamljah je bilo sprva zelo borno in skromno, zlasti še zato, ker je imel pri sebi starše in sestro. Zato je zaprosil za Podgoro (1949). V Podgori je nadaljeval na Krasu začeto delo. V cerkvi in na kulturnem področju je zagrabil širokopotezno. Seveda v tej narodno mešani župniji ni manjkalo težav ne z desne ne z leve. Saj vemo, kako so bili posebno slovenski ljudje razdvojeni. Toda z lepo besedo, s potrpljenjem in vztrajnostjo je gradil božje kraljestvo med Podgorci obeh jezikov in si pridobil naklonjenost vseh.

Tu v Podgori ga je zadela nesreča, ki sem jo omenil. Od takrat Bernard ni bil več Bernard, videlo se je, da je duh voljan, telo pa ne več tako. Tu so mu umrli starši. Zato si je želel na manj odgovorno mesto. Leta 1970 se je vrnil v Jamlje, od koder je upravljal tudi Dol. Položaj je bil sedaj boljši, toda zdravje se ni hotelo povrniti. Zaprosil je za upokožitev in se nastanil v Gorici v hiši stolnih kanonikov (1976). Se vedno je upal, da se mu zdravje povrne in bo lahko še koristen za božjo stvar. Tu je molil, bral, študiral. Veliko je tudi preživel po raznih bolnišnicah prav v želji, da si znova opomore in bo znova lahko bolje opravljal svojo duhovniško službo. Toda Bog je drugače odločil.

Pok. g. Bernard je bil izrazito dober človek, mehak po duši, ustrežljiv, prijazen. Mislim, da se ni znal razjeziti. Vse življenje sva živela blizu: kot študenta v sosednjih vaseh, kot duhovnika najprej na Krasu, potem v Gorici; nazadnje v isti hiši.

Dragi Bernard! V življenju so tvoje želje in tvoji načrti bili veliki, vse bi rad obdelal v svoji vseobsegajoči ljubezni, a te je Bog krotil, v mladosti z revščino, pozneje z boleznijo. Toda kakor Job si vse prenašal brez hude besede. Ne pozabi na nas in na vernike, ki so ti bili zaupani.

Sožalje sestri Nežici, bratu Mirkotu in ostalim sorodnikom.

K. H.

● V Sremski Mitrovici je umrl Aleksandar Simić, ki je od leta 1959 do 6. januarja letos vodil ljubljansko pravoslavno občino, pa upravljal tudi malo župnijo Bojanci v Beli Krajini ter oskrboval rusko pravoslavno kapelico na Vrščicu. Rodil se je leta 1891 v družini pravoslavnega duhovnika in deloval kot duhovnik zlasti po Slavoniji in Sremu. Ko je bil leta 1956 upokojen, se je odločil, da prevzame skrb za pravoslavne v Sloveniji. Zelo rad se je udeleževal ekumenskih proslav v Tednu krščanske edinosti. Rad je povabil naše bogoslovce, da so s petjem sodelovali pri pravoslavnem bogoslužju. Prizadeval si je za duha prijateljstva, sožitja in sodelovanja med katoličani in pravoslavni. Zato je bil priljubljen in spoštovan tako pri svojih vernikih kot pri katoličanih.

Priznanje za človekoljubno dejanje

Petnajst let je minilo 14. julija letos, ko je umrl Jože Kralj iz Slivnega pri Nabrežini. Njegov spomin je v domači vasi še vedno živ, spominja pa se ga topla tudi prof. Puniša Kalezić iz Sarajeva. Kajti pok. Jože Kralj mu je v septembrskih dneh leta 1943 naredil veliko dobroto. Ko je nekega jutra dvajset dni po kapitulaciji Italije vodil živino na pašo v smeri Sosljan-Višovlje, je našel dva trudna in onemogla človeka, ki sta na pašniku počivala. Bila sta Srba, ki sta pobegnila iz enega italijanskih taborišč. Pomagal jima je, da sta se po dvodnevnem bivanju pri njem mogla rebiti na partizansko ozemlje. Eden od ubežnikov mu je pustil svoj dnevnik in naslov njegovega očeta. Jože Kralj se je leta 1954 odločil, da mu dnevnik pošlje na očetov naslov. 5. oktobra je prejel od prof. Puniše Kalezića pismo, v katerem je rečeno: »Pred nekaj dnevi sem se vrnil z daljšega službenega potovanja. Koliko presenečenje, ko me je čakalo Vaše pismo.

Zlasti sem bil pretresen, ko sem vzel svoj dnevnik v roke. Cutil sem za svojo dolžnost, da o vsem tem, kar ste storili zame, napišem članek za list »Crvena zvezda«. Ta članek je izšel 20. septembra 1955 pod naslovom »Poslije jedanaest godina« (Po enajstih letih). Poslal sem ga »Primorskemu dnevniku« s prošnjo, da ga objavi. Imam veliko interesa, da ga boste vi brali. Zanimajte se na uredništvu tega lista, če so ga prejeli. Poslal sem ga pred 15 dnevi.

Ta članek pa iz neznanih razlogov tedaj ni izšel. Zato so se svojci pok. Jožefa Kralja obrnili na naš list, da ga ob 15-letnici njegove smrti in 35-letnici kapitulacije Italije mi objavimo, saj je košček naše zgodovine v teh krajih. Prošnji smo ustregli in članek v prevodu iz srbohrvaščine danes objavljamo.

PO ENAJSTIH LETIH

(Pozdrav prijatelju z onstran meje)

8. septembra 1943, na dan kapitulacije

Manjšine za Evropo

Narodne manjšine v Italiji se že dalj časa pripravljajo na razne skupne akcije in to v duhu sodelovanja, ki so ga posamezna politična predstavništva istih začela že pred leti. Posebej sedaj, ko imamo še slabo leto do prvih volitev v evropski parlament in gre za to, da bi manjšine — zlasti alpskega loka — našle skupen jezik pri tem prvem pomembnem nastopu. Ne gre pa seveda samo za to in ne oziraje se na bodoče praktične rešitve pri teh volitvah je že samo preverjanje lastnih težav in hotenj važno in plodno.

V tem smislu je potekalo srečanje med predstavniki manjšinskih strank in gibanj, ki je bilo v Tridentu konec prejšnjega tedna. To srečanje je sledilo julijškemu sestanku v Bocnu in je imelo za cilj poglobitev odnosov in izmenjav medsebojnih stališč v posameznih vprašanjih. Udeležili so se ga predstavniki političnih strank PPTT, SVP, Slovenske skupnosti, Union Valdôtain ter predstavniki avtonomističnih gibanj kot so Srednjeevropska kultura in nekatera gibanja iz Piemonta in doline Ossola. Med političnimi predstavniki so bili prisotni tudi parlamentarci južnotirolske in francoske manjšine.

Na tridentinskem srečanju so udeleženci preverili dosedanje delo in sklenili nadaljevati dialog. Že v tem smislu je bil sestanek pozitiven in je pomenil nov korak k ostvaritvi trdnjega sodelovanja med narodnimi manjšinami v severni Italiji.

S TRŽAŠKEGA

Začetek nove gledališke sezone SSG

Upravni svet Stalnega slovenskega gledališča je 29. avgusta na svoji redni seji soglasno odobril proračun za novo gledališko sezono, ki se je začela 1. septembra 1978 s študijem Krleževe drame »Leda« in Vosove mladinske igre »Pleščoči osliček«. Krležovo dramo, ki je bila vključena v letošnji repertoar v počastitev 85-letnice rojstva velikega jugoslovanskega dramatika in pesnika, bo režiral ugledni gost iz Zagreba Vlado Stefančić, režija mladinske predstave pa je zaupana našemu režiserju Mariu Uršiču. Letošnji umetniški program predvideva, kot je znano, še uprizoritev del »Mati Korajza in njegovi sinovi« Bertolta Brechta, »Ivan Vasiljevič« Mihaila Bulgakova, »Godrnjač« Carla Goldonija in »Neurje« našega domačega avtorja Lojzeta Cijaka.

Upravni svet je na svoji seji ugotovil, da je lansko priznanje javnopravnega statusa s strani ministrstva konkretno splošno izboljšanje položaja našega gledališča, vendar ni moglo še rešiti osnovnega finančnega vprašanja, ki je še vedno zaskrbljujoč. Gre namreč za poravnava nastalih deficitov in za nakazilo ustrezne dotacije, ki bi omogočila redno in nemoteno delovanje SSG.

Z velikim obžalovanjem je upravni svet sprejel ostavko dolgoletnega zaslužnega ravnatelja SSG Filiberta Benedičiča ter mu izrazil vse priznanje za vestno in požrtvovalno delo. Upravni svet je nato imenoval novega ravnatelja v osebi Miroslava Košute, priznanega pesnika in kulturnega delavca, Prešernovega nagrajenca, ki je prevzel novo mesto 1. septembra z začetkom nove sezone.

Širite „Katoliški glas“

Italije, sem pobegnil iz enega italijanskih taborišč skupaj z Miladinom Darmanovičem, diplomiranim pravnikom, ki pa je še isto leto 13. decembra padel ob prvem napadu 13. Krajiške brigade na Banja Luka. Usmerila sva se proti domovini. Hodila sva pod najtežimi pogoji, največ ponoči, izogibajoč se vseh važnih prometnih linij in srečanj z Nemci in fašisti.

Po dvajsetih dneh napornega pešačenja sva se znašla utrujena in izčrpana v neki vasi blizu Nabrežine. Ni nama bilo znano, kdo živi v vasi (Italijani ali Slovenci), zato sva se odločila, da se neopazno približava prvi hiši in od tam opazujeva. Toda naenkrat se je za kamnito ogrado pred nama pojavil neki človek. Presenečen zaradi tega nenadnega srečanja sem nekaj začel v italijanščini, kar naj bi pomenilo pozdrav, on pa je brez omahavanja odgovoril v slovenščini in dodal: »Gotovo sta begunca. Naša. Ne bojta se, jaz sem Slovenec, vsa vas je slovenska. Sla bosta z menoj na dom.« Previdno naju je pripeljal prek vrto in ograj v hišo, nahranil in skrnil na podstrešju.

Tu sva ostala dva dni, deležna pozornosti

Zagovor msgr. Milanovića

Na članek »Božo Milanović, Moje uspomene«, ki je izšel v Kat. glasu 2. avgusta, je avtor knjige postal dolgo pismo, napisano v hrvaškem jeziku in datirano 17. avgusta 1978. V pismu je njegov zagovor na nekatere točke v našem članku. Ker se vsebina pisma ponekod oddaljuje od vsebine članka, objavljamo tiste odlomke, ki so v zvezi z našim člankom v Katoliškem glasu.

1. Msgr. Milanović začena svoje pismo takole: »Najprej pisec (r+r, dr. Kazimor Humar?) pravi, da sem goriški Slovenec dr. Janko Kralj obiskal leta 1946 in da sem v knjigi »Moje uspomene« (str. 151) napisal, da mi je ponudil veliko vsoto, če javno izjavim, da bi se Istra morala priključiti k republiki Sloveniji. Napisal je, da ta najin razgovor ne more biti resničen, ker je Janko Kralj umrl v Rimu že leta 1944. Toda ni res, da sem jaz napisal, da me je obiskal leta 1946, temveč sem napisal, da se je to zgodilo »v tistem času«. Jaz sem tudi tedaj ostal z dr. Kraljem v dobrih odnosih, čeprav sem odbil njegov predlog. Res je, da sem o razgovoru z njim pisal šele 32 let po njegovi smrti in to zaradi tega, ker je bil njegov predlog zame neprijeten.«

Tako dobesedno piše msgr. B. Milanović. On torej vztraja, da je razgovor avtentičen, resničen, samo da se ni zgodil leta 1946, temveč »v tistem času«. Iz konteksta v njegovi knjigi sem namreč sklepal, da bi se tak razgovor utegnil vršiti samo leta 1946, ko se je razpravljalo o usodi Istre. Tudi avtor sam omenja razgovor z dr. Kraljem v zvezi z dogodki iz tega leta.

Ce se pa ni vršil leta 1946, kdaj torej? Ko sta bila živa še oba, dr. Kralj in Božo Milanović, to se pravi med vojno. Bolj točno pred 6. junijem 1944, ko so zavezniški zasedli Rim in so bile pretrgane vse zveze med severno in srednjo Italijo. Dr. Kralj je namreč od septembra 1943 živel v Trstu. Vprašujem se, ali je mogoče, da je med vojno pred junijem 1944 prišel dr. Janko Kralj k duhovniku Božu Milanoviću in mu v imenu neke tretje osebe ponujal večjo vsoto denarja, če javno izjavi, da bi se Istra morala priključiti k republiki Sloveniji?

Mislim, da je taka trditev zgodovinski

(r+r)

VERSKÉ NOVICE

● Največja Marijina božja pot v Braziliji je Aperecida, kjer častijo 37 cm visok kip Materice božje, ki so ga pred 360 leti pastirji našli v neki reki. Ta kip je pred nekaj meseci ukradel 19-letni Rogerio Marcos de Oliveira. Fanta so sicer prijeli, a na begu se je kip razbil na več kosov. Vendar je umetniškemu muzeju v Sao Paulu uspelo kip obnoviti. Sedaj je kip spet na svojem mestu, seveda bolje zavarovan kot je bil prej.

● V mehiškem mestu Puebla bo od 12. do 28. oktobra konferenca vseh škofov Latinske Amerike (CELAM). Vodili jo bodo kardinala Sebastiano Baggio (član rimske kurije) in Alojzije Lohrscheider (predsednik brazilске škofovske konference) ter škof Ernesto Ahumada. Prebivalstvo Latinske Amerike se silno naglo množi. Čez dobrih dvajset let bodo ondodni katoličani že predstavljali polovico katoliške Cerkve. Brazilija, ki šteje danes 110 milijonov ljudi, jih bo okrog leta 2000 po predvidevanjih imela 205, podobno Mehika: danes ima 62 milijonov, tedaj jih bo imela 126.

absurd, nekaj nemogočega, zato neresničenega. Saj smo bili še sredi vojne, ko nihče ni vedel, kako se bo končala in kakšna bo usoda Primorske in Istre. Kdo naj bi takrat barantal za Istro in povrh še zahteval javno izjavo? Saj bi končala oba pred puškami.

Zato je zame možno dvojje: ali se Božo Milanović moti v svojih spominih in dogodek ni resničen, ker je med vojno bil nemogoč, ali pa je dogodek resničen, toda oseba, ki je prišla k Milanoviću ni bil dr. Janko Kralj, temveč kdo drug in čas ni bil med drugo svetovno vojno, temveč po njenem koncu.

2. Potem piše msgr. Milanović dalje: »V omenjenem slovenskem listu je prav tako zapisano, da »nism prijateljsko razpoložen do Slovencev«. To je neresnična izjava. Jaz sem bil v dobrem odnosu s slovenskimi kakor s hrvaškimi duhovniki.«

Osebo bo to gotovo držalo, vendar iz knjige Spominov to ni razvidno, vsaj jaz »se ob branju nisem mogel otresti vtisa o njegovem nerazpoloženju do Slovencev.« Ali me je vtis motil?

3. Tretja točka v pismu je Virgil Šček. Dr. Milanović vztraja, da je resnično, kar je o Ščku napisal v Spominih. Nimam dokazov ne za ne proti. Zato prepustim vso odgovornost msgr. B. Milanoviću in njegovemu spominu.

Svoj zagovor zaključuje msgr. Milanović takole: »Omenjeno pismo (članek?) v Kat. glasu je napisano proti meni brez slehernega dokaza. Če bi pisec upošteval večji del moje preteklosti, bi se vsi Slovenci ču dili zaradi omenjenega napada name. Pričakujem, da se popravi storjena mi krivica.«

Čudim se takemu zaključku. V članku sem govoril o Milanovičevi knjigi in ne o njegovi osebi. Omenil sem, kaj se mi ne zdi zgodovinsko resnično in kakšen vtis sem imel ob branju knjige. Ali je to napad na Milanovičovo osebo? Ali je to krivica zoper njega? V naši demokratični praksi takega pisanja nimamo ne za osebno napad ne za osebno krivico, temveč kot sredstvo za iskanje resnice. V iskanju te slednje smo pa vsi, ker se vsi lahko motimo.

(r+r)

VERSKÉ NOVICE

● »Ne delajo iz nas mučencev. Počasi nam jemljejo naš življenjski prostor,« je nedavno dejal neki slovaški duhovnik. Državni uradnik odloči, kdo bo sprejet v semenišče, kjer je število slušateljev omejeno. Tudi za teološke profesorje je potreben pristanek vlade. Povprečna starost duhovnikov je 60 let. Dušni pastir ne sme imeti družinskih stikov. Vedno bolj redki so starši, ki vpišejo otroka k verouku. Obstajata le dva cerkvena lista, pa še na ta ima vpliv partija po duhovnikih, ki so člani režimu naklonjenega gibanja »Duhovniki za mir«. Vedno bolj se dogaja, da prihajajo v bogoslovje elementi, malo primerni za duhovništvo, kajti tem daje vlada prednost. Če se položaj v teku desetih let ne bo bistveno zboljšal, grozi Cerkvi na Češkoslovaškem tiha smrt.

● V Afriki je danes 50 nadškofij, 276 škofij, 9 apostolskih vikariatov, 13 apostolskih prefektur, 2 apostolski administraturi in ena samosvoja opatija. 70 odstotkov škofov je domačinov. Trenutno jih je 237, ki so zvečine izšli iz vrst škofijske duhovščine.

ime njegove vasi. Hudo mi je bilo, večkrat sem pisal, a ker sem označil le ime počste, so se pisma, vsa priporočena, vrnala s pripombo »nepoznan«.

To je trajalo vse do meseca junija 1954. Takrat pa me je prehitel moj prijatelj iz Slivnega. Skoraj enajst let je čakal, da se oglasita tista skrivnostna in nenavadna gosta, a ker ju ni bilo od nikoder, je sam napisal priporočeno pismo mojemu očetu (ki je umrl že marca 1945) in mu sporočil natančno vse, kar smo se dogovorili ob slovesu. Obenem ga je naprosil, naj obvesti tudi družino Miladina Darmanovića, da je tudi on bil pri njem in da sva skupaj odšla domov v »borbo za svobodo.«

To pismo me je močno ganilo. Takoj sem mu odgovoril. Toda ni se več oglasil. Zato sem sklenil svoje doživljaje razkriti naši javnosti s časopisnim člankom. Naj vsi, ki bodo to brali, zvedo, da sem mu neizmerno hvaležen, prvič ker me je bratsko sprejel na svojem domu, drugič pa, ker je brez pomišljanja storil svojo narodno in človečansko dolžnost do bratov iz matične domovine.



Desetletnica duhovnih obnov za dekleta in žene

Letos poteka desetletnica duhovnih obnov za dekleta in žene v našem mestu. Večdnevne duhovne vaje so, zlasti za žene, v sedanjem času nemogoče. Zato je vodstvo goriške Marijine družbe uvedlo pred desetimi leti celodnevno duhovno obnovo. Sedaj lahko vidimo, kako je ta pobuda bila za naše žene potrebna in koristna. Iz leta v leto se število udeleženk veča in letos je doseglo pri sklepni maši številko sto.

Kakor letošnje deseto tako je tudi prvo obnovo v uršulinskem samostanu vodil g. Jožko Kragelj in sicer 8. septembra 1968. Vse do 1973 so bile duhovne obnove v uršulinskem samostanu, ko pa je bil 1974 Zavod sv. Družine dozidan, so se duhovne obnove preselile v to gostoljubno hišo.

Prostorna dvorana in kapela sta bili letos polno zasedeni. Prišle so udeležence ne samo iz mesta, temveč tudi s podeželja, zlasti iz Steverjana.

G. Jožko Kragelj ni iskal visoko donečih fraz, težkih filozofskih razprav, govoril nam je z jasno in preprosto besedo, prav kakor je Kristus govoril množicam. Že v uvodnih besedah nas je povedel tja, »kjer tišina šepeta«. Prikazal nam je poslanstvo žene kot matere, redovnice in samske v svetu, prikazal ženo pred Kristusom, ko je bila manjvredno bitje in jo je Kristus dvignil na višino enakopravnosti z moškimi. Zato ne sme biti v naših središčih boge zagrenjenosti, nobene zavisti ob pogledu na mlajše, ampak zavest, da je vsaka človeška doba, vsak stan lep in plodovit, če sodelujemo z božjo milostjo.

Po kosilu nam je govtovnik pokazal film o Lurdu, ki je bil občudovanje in molitev ob enem. Lurd še vedno govori utrujenim množicam, še vedno je nenehen čudež božjega usmiljenja in dobrote.

Pri zadnjem premišljevanju nam je bilo zadano vprašanje: kaj tebi pomeni Kristus in na Jezusov poziv apostolom: In vi, kdo pravite, da sem?, smo s Petrom odgovorili: Ti si Kristus, sin živega Boga.

Koncelebrirana maša z dr. Močnikom in skupnim obhajilom je zaključila deseto duhovno obnovo, ki je vsa srca napolnila z mirom in duhovnim veseljem.

Ko izrekamo zahvalo vodstvu Marijine družbe, ki je ta prijeten dan organizirala, predavatelj g. Jožko Kraglja za doživeta predavanja in šolskim sestram za gostoljubni sprejem, si želimo, da bi se duhovne obnove nadaljevale in če je mogoče, bile večkrat na leto.

Z. P.

Moški zbor »Mirko Filej«

Kratke so bile počitnice, hitro je šlo poletje naokrog in že so pevci moškega zbora »Mirko Filej« iz Gorice spet vabljeni, da vestno in redno pričnejo z vajami. Odbor se je sestel v soboto 9. t. m. in določil torek 19. septembra ob 20.30 za začetek rednih vaj v tej sezoni.

Načrtovani program je precej zahteven, kajti poleg že ustaljenih nastopov, pri katerih sodelujemo (Cecilijanka, italijanska proslava v čast zavetnice petja, božičnica itd.) stoji pred nami že lani obljubljena registracija pesmi za Radio Celovec, ki bo ob enem združen z nastopom v eni koroških dvoran. Predvidoma bo to v drugi polovici oktobra.

To je seveda bližnji načrt, ki zadeva še to leto. Na sporedu je tudi v letošnji spomladi odložena registracija za Radio Trst A in še kaj drugega nepredvidenega, ki se pojavi izven načrtovanega programa. To pa naši pevci vedno z razumevanjem vzamejo na znanje. Saj zbor ne obstaja zaradi pevcev in petja samega, temveč da nudimo našim poslušalcem glasbeni pevski užitek, zaradi katerega se teden za tednom urimo in trudimo. Do zdaj smo vedno kaj novega in zanimivega pokazali, naj ta praksa velja tudi za naprej.

Kvatrnica na Mirenskem Gradu

Zunanja slovesnost praznika Zalostne Matere božje na Mirenskem Gradu bo po ustaljeni navadi na kvatrnico nedeljo 24. septembra. Sv. maše bodo v soboto 23. septembra ob 18. uri, v nedeljo 24. septembra pa ob 7., 8., 9., 10. uri (slovesna) in ob 16. uri. Ob 15.30 slovesne večernice. Maševala bosta letošnji novomašnik Alojzij Letonja in misijonar z Madagaskarja Rok Gajšek. Spovedovanje bo v soboto in nedeljo. Urnik vseh obredov je po jugoslovanskem času.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Jubilejni dnevi pri Bratuževih



Zgoraj: Rudi Bratuž ob branju »Katoliškega glasa«; spodaj Rudi Bratuž s svojo ženo Marijo



Rudi Bratuž, ki je skupaj z ženo Marijo dolgo vrsto let vodil v Gorici znano kavarno, je goriškim Slovincem dobro znan in v prirčnem spominu. Ko sta se preselila v Kanado, sta ohranila vezi s svojimi znanci in prijatelji zlasti po dopisovanju in prejemanju slovenskih časopisov, med katere spada tudi »Katoliški glas«.

V avgustu letos sta ju obiskala hčerka Bogdana in njen mož Anton Petje, oba člana SSG v Trstu. 15. avgusta, na Marijin praznik, so potem v krogu družine skupno proslavili god in rojstni dan mame Marije, ki ima 80 let, ter novo obletnico poroke Rudija in Marije.

S tem pa pri Bratuževih življenjski jubileji še niso bili končani. V soboto 9. septembra je Rudi Bratuž praznoval 80-letnico rojstva. Proslavil je ta jubilej na svojem stanovanju v »Retirement Community Chateau Gardens«. Ta zgradba je zelo prostorna: v njej je več trgovin, banka, restavracija, dvorana za prireditve in kino. Rudi Bratuž se sedaj poslužuje vozička, ker ga noge več ne držijo, drugače pa je zdrav. Zena Marija je vedno živahna, posveča se ročnim delom, zabavo si poišče v tomboli, zvesto se udeležuje cerkvenih pobožnosti.

Vseh teh jubilejev pri Bratuževih, zlasti 80-letnice Rudija se z drugimi veselimo tudi mi pri »Katoliškem glasu« in obema želimo še mnogo let življenja ter trdnega zdravja.

Zlati jubilej s. Julije Sirk

V četrtek 7. septembra je obhajala 50-letnico redovnega življenja s. Julija Sirk iz kongregacije šolskih sester. Ob tej priložnosti je poročala v družbi sester na Sv. goro, zvečer pa je bila v Zavodu sv. Družine slovesna zahvalna sv. maša. S. Julija, doma iz briškega Višnjevika, je prišla v Gorico takoj po drugi svetovni vojni, ko je zavod po 15-letni zasedbi zopet prišel v roke sirotiškega odbora z msgr. Andrejem Pavlicom na čelu, ki je bil njegov ustanovitelj in voditelj. Ni bilo lahko delo obnove, ko je bilo vse zamenarjeno in opustošeno. Po dveh letih so napolnili zavodsko hišo begunci in stisnili sestre in otroke v skromen kot, kar je trajalo do leta 1953. Pri vsem delu se je s. Julija velikodušno žrtvovala v korist zavoda in naše skupnosti.

Sestri Juliji želimo še vrsto let zdravja in moči, da bi njeno delo in molitev prinesla še mnogo sadov.

N. N. iz Trsta za Katoliški glas in za misijone po 30.000 lir.

Za Slovenski dom v Parizu: član zbora »L. Bratuž« 20.000 lir.

Za lačne po svetu: v spomin vzornega duhovnika Bernarda Spacapana Zora 10.000 lir.

Alojzijevišče

Bliža se novo šolsko leto in zavod Alojzijevišče za slovenske srednješolce je pripravljen, da jim v novem poslopu v ulici don Bosco 60 nudi pomoč in vzgojo v krščanskem duhu. Starši, ki želijo, da sinovi niso prapušteni samim sebi, pošljite otroke k nam. Lahko so pri nas kot notranji gojenci od ponedeljka do sobote, ali pa kot zunanji gojenci vsak šolski dan od končanega šolskega pouka do večera.

„Ticket“ za zdravila

Pretekli ponedeljek, 11. septembra, je stopil v veljavo tako zvan »ticket« za zdravila. To se pravi določba, da bo treba za zdravila nekaj plačati. Problem je pa naslednji: Do sedaj so bila za socialne zavarovance vsa zdravila, ki jih je predpisal zdravnik, brezplačna. Od sedaj naprej pa bo drugače. Zdravila so razdelili v štiri kategorije: 1. Osnovna zdravila bodo še naprej brezplačna. A takih je bolj malo. 2. Za zdravila do tisoč lir bo treba prispevati 200 lir; od 1000 do 3000 bo znašal prispevek 400 lir; za zdravila nad 3000 bo treba plačati 600 lir. 3. Zdravila, ki niso nujna (aspirini, lažja čista idr.), bo treba kupiti na lastne stroške.

Vlada je uvedla te prispevke, ker želi, da bi ljudje manj uporabljali zdravila in pa da bi delno krila ogromen primanjkljaj Socialnega skrbstva. Lansko leto je ta ustanova morala plačati za zdravila 1200 milijard lir.

Ljudje so to novost sprejeli z mešanimi mnenji: eni se strinjajo, češ da so mnogi res nespametno kupovali in uživali zdravila, saj niso nič stala; drugi se ne strinjajo, ker menijo, da bodo posebno prizadeti upokojenci, ki imajo že itak nizke pokojnine, zdravila pa navadno najbolj rabijo. Temu se bo morda dalo pomagati na ta način, da bodo dali upokojencem z najnižjimi pokojninami poseben dodatek za zdravila. Tako vsaj nekateri predlagajo.

Slična določila glede zdravil imajo danes že skoro po vseh državah, ker se je res izkazalo, da ljudje prekomerno jemljejo zdravila, če nič ne stanejo.

OBVESTILA

Nabirka za Alojzijevišče bo kakor je že uvedeno na kvatrnico nedeljo 24. septembra. Dušne pastirje naprosamo, da nabirko teden prej oznanijo in priporočijo.

Moški zbor »M. Filej«. Pevske vaje bodo v torek 19. t. m. ob 20.30.

Seja za »Cecilijanko 1978« bo v ponedeljek 18. sept. ob 20.30 v prostorih Katoliškega doma v Gorici.

Občni zbor PD »Standrež« bo v četrtek 21. sept. ob 20.30 v prostorih prosvetnega doma »Anton Gregorčič« v Standrežu.

Solska maša za dijake nižje srednje šole »Ivan Trinko« v Gorici bo v torek 19. t. m. ob 10. uri. Dijaki naj se zberejo ob 9. uri pred šolo.

Solska maša za dijake slov. višjih srednjih šol v Gorici bo v torek 19. septembra ob 9. uri v kapeli Malega semenišča. Dijaki naj se zberejo v šolskih prostorih.

Se o 3. strežniškem dnevu 1978. V poročilu o tem dnevu je nepredvidoma izostalo, da je tudi Pevma poslala 7 vrlih strežnikov na srečanje na Stari gori. Naj oprostijo.

Tržaški škof L. Bellomi bo imel v soboto 23. septembra ob 11.30 v časnikarskem krožku tiskovno konferenco o škofijskem zborovanju v Trstu pod naslovom: Kristjani iz oči v oči. Vabljeni vsi časnikarji in predstavniki tiska.

DAROVİ

Za sklad Katoliškega glasa: Munih Matilda, Pariz 50 francoskih frankov.

Za cerkev sv. Ivana v Gorici: ob drugi obletnici smrti moža Alfonza Grudina žena Marija 10.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: M. M. 10.000; N. N. 9.000 lir.

Za števerjansko cerkev: v spomin pok. Poldeta Maraž daruje H. S. 20.000 lir.

V počastitev spomina bivšega župnika v Podgori Bernarda Spacapana daruje PD Podgora za Alojzijevišče, Zavod sv. Družine, Katoliški dom in tiskovni sklad Katoliškega glasa po 15.000 lir.

Ob četrti obletnici smrti Ivana Perata darujeta žena in hčerka za katoliški tisk, za Alojzijevišče in za Zavod sv. Družine po 20.000 lir.

N. N. za lačne po svetu in za Alojzijevišče po 10.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Rupa - Peč

Kakor običajno je tudi letos pevski zbor Rupa-Peč organiziral v nedeljo 10. septembra izlet svojih članov, pa tudi drugih prijateljev omenjenega zbora.

V ranem jutru je avtobus odpeljal iz Rupe do znane božje poti Motta di Livenza na Beneškem, kjer smo pri jutranji maši peli slovenske pesmi ter s tem razveselili prijazne patre pa tudi domače prebivalce, ki so tako zvedeli, da smo Slovenci z Goriškega.

Pot nas je potem peljala v Bassano del Grappa in odtod v Marostico, kjer smo si ogledali razstavo slik znamenitega slikarja Giorgiona.

Po kosilu smo se odpeljali h Gardskem jezeru v Sirmione, kjer smo se navzili lepot tega kraja. Kakor med potjo v avtobusu tako ob postankih je povsod odmevala naša pesem. Ob jezeru je še posebno prišla do izraza, saj je pri domačih vzbudila val navdušenja. Se enkrat smo spoznali, da je pesem tista sila, ki največ prispeva k bratstvu in ljubezni med sosednimi narodi.



Radio Trst A

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19; kratka poročila ob 11., 14; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Spored od 17. do 23. septembra 1978

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Oddaja o Benčiji. 10.30 Danes obiščemo Jazbine. 11.05 Mladinski oder: »Hči Črna gusarja«. 11.35 Nabožna glasba. 13.00 Oprostite... samo nekaj besed. 13.20 Poslušajmo spet. 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 9.05 V svetu jugoslovanske lahke glasbe. 9.30 Tone Penko: Zivalstvo Jadranskega morja. 10.05 Koncert. 10.45 Cicibani poslušajo. 11.00 Naš gorski svet. 12.00 Poslušali boste. 13.15 Pa se sliš'. 14.10 Spoznavajmo gobe. 15.35 Uspešnice naše dežele. 16.30 Jazzovska glasba. 17.05 Orkester »Jacopo Tomadini« iz Vidma. 18.05 Po stopinjah Janeza Vajkarda Valvasorja. 18.20 Opera glasba.

Torek: 9.05 Veliki orkestri. 9.30 Vinko Beličič: Prelistavanje poldavnine. 10.05 Koncert. 10.45 Cicibani telovadijo. 11.00 Beno Zupančič: »Pogrebi«. 13.15 Zborovska glasba. 14.10 Mladi na počitnicah. 15.35 Za dobro diskoteko. 16.30 Otroci, ali veste? 17.05 150 let Schubertove smrti. 18.05 Zgodovina slovenskega gledališča. 18.20 Opera glasba.

Sreda: 9.05 Folklor slovenskih narodov. 9.30 Antologija ljubezenske lirike. 10.05 Koncert. 10.45 Cicibani poslušajo. 11.00 Ljudje in dogodki. 12.00 Najboljše zdravilo vseh časov — smeh. 13.15 Naši zbori. 14.10 Mladi na počitnicah. 14.20 Prijeten popoldan z vami. 16.30 Otroci pojo. 17.05 Komorni orkester »Alessandro Scarlatti« RAI iz Neaplja. 17.30-19.00 »Marijina avantura«. Drama.

Četrtek: 9.05 Včeraj in danes. 9.30 Govorimo o manjšinah. 10.05 Koncert. 10.45 Cicibani rišejo. 11.00 Frank Thiess: »Pot do Izabele«. 13.15 S pevskih revij. 14.10 Mladi na počitnicah. 14.20 Mladi in glasba. 16.30 Odprimo knjigo pravljic. 17.05 Igra Orkester Radiotelevizije Ljubljana. 18.05 Slovenska politična in socialna misel.

Petek: 9.05 Jazz. 9.30 Ritmična glasba. 10.05 Koncert. 10.45 Cicibani telovadijo. 11.00 Tržaške črtice Zofke Kvedrove. 12.00 Z naših festivalov. 13.15 Tekmovanje »Cesare Augusto Seghizzi« v Gorici. 14.10 Mladi na počitnicah. 14.20 Kje so tiste stezice. 15.35 Glasba z malih in velikih zaslonov. 16.30 Mojstri jazza. 17.05 Orkester »Hallé«. 17.30-18.45 »Vitez Erazem Predjamski«. Radijska drama. 18.45 Vera in naš čas.

OGLESTI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 14% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Ivanu Tomšiču v zadnje slovo

Točno je prihajal na upravo Katoliškega glasa že v začetku leta. »Naročnino plačam!« - »Prav, g. Tomšič, vi ste vedno med prvimi.« Nasmehnil se je in nagnil glavo. »Kam boste romali letos?« - »To bo nekaj za vas, v Španijo pojdemo, v Avignon in po Sinji obali nazaj.« »Kar vpišite me, sem sam, denarja mi ravno ne manjka in tako rad potujem.«

Pa smo šli na pot po tem lepem božjem svetu. Tako se nam je zdelo, kakor da za nobena stvar ne zanima preveč. Pa ni bilo tako. V svoji navidezni brezbrzičnosti je vse videl, vse dojel. »Poglejte, če smo vsi!« - »Tomšič manjka!« - »Kakor vedno,« je zabundal vodnik. Avtobus je zahupal, pa se je izza vogla prikazal Tomšič z neizbežnim zakladom sladke kapljice pod pazduho. Ze je sedel na zadnjem sedežu in zaklad potopil v skrivnostne globine za sedežem. Nikdar nismo mogli zvedeti, kaj vse je imel v tisti zalogi.

Prišli smo iz Francije in se ustavili v Cannesu ob morju. Tomšiču je bilo vroče. Sezul si je čevlje, si jih vrغل preko ramen in tako hodil med modno oblečeni damami ter si ogledoval jadrnice v pristanu.

»KATOLISKI GLAS« V VSAKO SLOVENSKO DRUŽINO!

V veži velikega hotela se je vodnik nenadoma ustrašil: »Tomšič, pa ne da ste še vedno bos?« - »Ne, ne gospod, sem se že obul.« In mirno je zakoral po prevlečenih stopnicah hotela.

Tako smo skupaj s Tomšičem prepotovali bližnje in daljne kraje, ne da bi skoro vedeli za njegovo navzočnost. Vedno točen, resen in redkobeseden nam je vdano sledil do poslednjega romanja v večnost. Zadnje čase ni hodil več na daljša romanja, krajših pa se je še vedno rad udeleževal. Njegovo zadnje je bilo v Turinu, da vidi sv. Sindon, prt, v katerega je bilo zavito Jezusovo telo. Videl ga je in se poln vtisov bližal domu. Njegova zadnja želja je bila, da bi zapeli »Je angel Gospodov«. Bilo mu je ustreženo. Ko je

zadnja ura bila zanj, je Marija prišla ponj.

Ivan Tomšič je priromal v večno domovino. Kdo bi mu je ne privoščil? Tam nas čaka in Bog daj, da bi se srečali z njim v neskončni večnosti. — zp —

Brošura o kiparju Goršetu

Lansko leto v jeseni je kipar Franc Gorše obhajal 80-letnico življenja. Ob tisti priložnosti mu je PD »Kočna« v Svečah na Koroškem priredilo spominsko proslavo z mašo in akademijo. Svečanosti so se udeležili tudi zastopniki Goriške in sicer moški pevski zbor »Mirko Filej« in delegati Zveze slovenske katoliške prosvete.

Letos je isto društvo izdalo spominsko brošuro, ki je zelo okusno opremljena. V brošuri so objavljeni govori, ki so jih imeli razni govorniki ob slavnostni akademiji, in nekaj slik z omenjenega slavlja. Govorniki so podali strnjene pregled umetniškega dela v raznih slovenskih pokrajinah in v Ameriki. Zato je brošura tudi pregled umetniškega ustvarjanja Franceta Goršeta, kot ga drugod ne najdemo. Med drugim je objavljen referat Verene Koršič o Goršetu na Goriškem in referat Sergija Pahorja o Goršetu na Tržaškem.

Franc Gorše je v letih 1928-1930 živel v Gorici in tu ustvarjal, po vojni od 1945 do 1951 je pa živel in delal na Tržaškem. Sedaj živi kot upokojen, a še vedno delaven umetnik v Svečah na Koroškem, vendar na Primorskem ni pozabil. Če le more pride med nas. Tako je bil v nedeljo 3. sept. na Opčinah, kjer se je udeležil predavanj Draga 78.

Tri dni se je mudil v Sloveniji predsednik zahodnonemške socialdemokratske stranke Willy Brandt. Stanoval je na Bledu. Sprejel ga je tudi Tito, ki se je tisti čas mudil na oddihu na Brdu pri Kranju. Brandt se je razgovarjal predvsem s Stanetom Dolancem, ki je tajnik predsedstva centralnega komiteja komunistične partije Jugoslavije.